xasadka

HORDHAC: Qur’aanku waa Daawo

Mahad oo dhan waxaa iska leh Allaah (SWT) oo Qur’aanka ka dhigay hanuun, nuur, iyo daawo u ah qalbiyada iyo jidhka. Nabad iyo naxariisna ha ahaato Nebigeenna Muxammad ﷺ, kii la soo diray si uu dadka ugu hago jidka saxda ah, una baro sida ay naftooda uga ilaalin lahaayeen sharka muuqda iyo kan qarsoonba.

Qur’aanku ma aha kitaab la akhriyo oo keliya, balse waa nidaam nololeed, waa daawo ruuxi ah, waana ilaalin Alle ka timid. Qofkii si iimaan leh u qaata, u fahma, una camala, wuxuu helayaa nasasho qalbi, caafimaad nafsi, iyo xasillooni ruuxi ah.

Allaah (SWT) wuxuu yiri:

﴿وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾

“Waxaan Qur’aanka ka soo dejinay wax u ah daawo iyo naxariis mu’miniinta.”

(Al-Israa: 82)

Aayaddan waxay si cad u muujinaysaa in Qur’aanku yahay daawo dhab ah, gaar ahaan cudurrada:

Qalbiga (xasad, xumaan, cuqdad)

Maskaxda (walwal, cabsi, waswaas)

Iyo xanuunnada ka dhasha sharka jinniga iyo shaydaanka

Bulshadeenna dhexdeeda, xanuunka xasadka waa mid si weyn u faafay. Dad badan ayaa la dhibtooda:

Nolol istaagtay

Niyad-jab joogto ah

Dhibaato qoys

Caafimaad darro aan sabab muuqata lahayn

Badanaa, dadkaasi ma oga in waxa hayaa yahay xasad ama cayn, ama waxay u raadsadaan xalal aan sharci ahayn, halka Qur'aanku yaallo daawadii saxda ahayd.

Buuggan "القرآن شفاء للقلوب والأبدان" waxaa loo qoray:

Inuu kuu iftiimiyo xaqiiqada xasadka

Inuu kuu kala saaro xasad, cayn, iyo waswaas

Inuu ku baro daaweynta saxda ah ee Qur'aanka

Inuu ku siiyo aayado iyo ducooyin la hubo

Ujeeddadu ma aha kaliya akhris, balse waa faham, camal, iyo ku-dhaqan.

Waxaan Alle ka baryeynaa inuu buuggan ka dhigo mid faa'iido leh, ajar leh, oo noqda sabab bogsiin, iftiin, iyo badbaado.

CUTUBKA 2AAD: Waa Maxay Xasad?

Xasadku waa cudur ka mid ah cudurrada qalbiga ee ugu khatarta badan, waana dabeecad hore u jirtay tan iyo bilowgii aadanaha. Waa fal qalbi oo qofku ku necbaado nicmada Alle siiyay qof kale, kuna hammiyo in nicmadaasi ka tagto ama laga qaado.

Culimada Islaamka waxay xasad ku qeexeen:

"Inaad necbaato nicmada Alle ku siiyay qof kale, aadna jeclaato in laga qaado."

Xasadku ma aha oo keliya fikir qalbi ku jira, balse waa cudur saameyn ku yeesha:

Qalbiga

Fikirka

Dabeecadda

Xiriirrada bulshada

Xasadku Xaggee Ka Bilaabmaa?

Xasadku wuxuu ka dhashaa:

Iimaan daciif ah

Qalbiga oo ku buuxa xumaan

Isbarbardhig joogto ah

Qanaaco la’aan

Jacaylka adduunka

Qofka xasadka qaba wuxuu u arkaa nicmada qof kale inuu isagu ka lumo, taasoo ka hor imaanaysa qaddarka Alle.

Allaah (SWT) wuxuu yiri:

﴿أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ﴾.

“Miyaanay dadka u xasadin waxa Alle ka siiyay fadligiisa?”

(An-Nisaa: 54)

Aayaddan waxay muujinaysaa in xasadku yahay diidmo qaddarka Alle.

Xasadku Waa Dambi Qalbi

Inkasta oo xasadku mararka qaar qalbiga ka bilowdo, haddana:

Haddii lagu raalli noqdo

Ama ficil loo rogo

wuxuu noqonayaa dambi weyn.

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

"Ha is xasadina."

(Muslim)

Xadiithkani wuxuu caddeynayaa in xasadku yahay wax la mamnuucay.

Noocyada Xasadka

Xasad xun (Haraam):

Inaad rabto in nicmada qof kale laga qaado.

Xasad la oggol yahay (Ghibtah):

Inaad jeclaato nicmo adigoo aan rabin in laga qaado qofka kale.

Tani ma aha xasad ee waa tartan kheyr ah.

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

"Lama xasadi karo laba qof mooyee…"

(Bukhaari & Muslim)

Xasadku Yuu Ugu Horreeyay?

Xasadku wuxuu sababay:

Iblis inuu diido amarka Alle

Qabiilkii Aadam (Qaabiil) inuu dilo walaalkiis (Haabiil)

Tani waxay muujinaysaa in xasadku keeni karo halaag iyo dambiyo waaweyn.

Gunaanad Cutubkan

Xasadku waa:

Cudur qalbi

Dambi halis ah

Sabab burbur nafsi & bulsho

Sidaa darteed, fahamka xasadka waa tallaabada koowaad ee daaweyntiisa.

CUTUBKA 3AAD: Calaamadaha Qofka la Xasaday

Xasadku mar walba ma aha wax si fudud loo arki karo, balse wuxuu leeyahay calaamado isugu jira kuwo ruuxi ah, nafsi ah, iyo kuwo jireed. Calaamadahani way ku kala duwanaan karaan qof ilaa qof, hase yeeshee badankood waa isku dhow yihiin.

Waxaa muhiim ah in la fahmo in calaamad keliya aysan mar walba caddeyn xasad, balse marka ay calaamado badan is biirsadaan, waxaa suuragal ah in qofkaasi la xasaday.

1. Calaamadaha Ruuxiga ah

Qofka la xasaday badanaa wuxuu dareemaa:

Qur’aanka oo ku adkaada akhriskiisa

Caajis ku yimaada cibaadada

Niyad jab aan sabab cad lahayn

Qalbiga oo ciriiri noqda marka Qur’aan la akhriyo

Hurdo badan ama hurdo la’aan joogto ah

Mararka qaar qofku wuu ka cararaa wax kasta oo Alle u dhoweynaya, taasoo tilmaamaysa in ruux ahaan la saameeyay.

2. Calaamadaha Nafsiyeed

Xasadku wuxuu saameyn xooggan ku yeeshaa maskaxda iyo dareenka qofka:

Walwal iyo fakar badan

Murugo joogto ah

Cabsi aan sabab lahayn

Rabitaan la'aan nololeed

Niyad jab iyo quus

Qofka wuxuu dareemaa inuu nolosha ka go'ay, inkastoo wax walba u muuqdaan inay caadi yihiin.

3. Calaamadaha Jireed

Inkasta oo xasadku yahay cudur ruuxi ah, haddana wuxuu mararka qaar isu beddelaa xanuun jireed:

Madax xanuun joogto ah

Daal badan

Xanuun wareegaya (mar calool, mar dhabarka)

Dhidid badan ama gariir

Xanuun aan dhaqaatiirtu sharaxin

Badanaa baaritaan caafimaad waxba ma muujiyo, taasoo qofka ka sii wareerisa.

4. Calaamadaha Nolosha & Shaqada

Qofka la xasaday waxaa ku dhici kara:

Shaqo istaag ama guul la'aan joogto ah

Mashruuc walba oo burbura

Khilaaf qoys ama saaxiibo

Dadka oo ka sii jeesta

Nasiib darro is daba joog ah

Inkasta oo dadaal jiro, haddana wax walba way adkaadaan.

Gunaanad Cutubkan

Calaamadaha xasadku waa kuwo kala duwan, marna si cad uma wada muuqdaan. Fahamkooda wuxuu qofka ka caawinayaa is-ogaansho iyo raadinta daaweynta saxda ah. Qofkii is arka calaamado badan waa inuu u laabtaa Alle, kuna dadaalaa ruqyada sharciga ah.

CUTUBKA 4AAD: Xasad iyo Cayn – Maxaa ku Kala Duwan?

Dad badan waxay isku khaldaan xasad iyo cayn, inkasta oo labaduba yihiin waxyaabo run ah oo shareecadu xaqiijisay. Fahamka farqiga u dhexeeya labadan arrimood waa mid muhiim u ah daaweynta saxda ah.

Waa Maxay Cayn?

Cayn waa waxyeello ka timaadda indho qof oo ku dhacda qof kale ama hanti uu leeyahay, sababtoo ah:

Qofka oo la yaabay

Qofka oo ka helay

Ama xitaa jacayl uu u qabo

Cayn mar walba kuma xirna xumaan qalbi, mararka qaarna waxay ka timaaddaa qof aan ogayn inuu waxyeello geysanayo.

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

“Cayntu waa xaq.”

(Bukhaari & Muslim)

Tani waxay caddeyneysaa in caynku yahay wax dhab ah oo jira.

Xasad iyo Cayn: Farqiga Ugu Muhiimsan

Qodob

Xasad

Cayn

Ujeeddo

Necbaansho nicmo

La-yaab / indho

Qalbiga

Xumaan

Mararka qaar xumaan la’aan

Saameyn

Qalbiga & nolosha

Jidh & xaalad

Xukun

Dambi

Dembi ma aha mar walba

👉 Qofku wuu caynayn karaa asaga oo aan xasad qabin.

Caynku Yaa Saameeya?

Caynku wuxuu ku dhici karaa:

Carruur

Dad qurux badan

Dad guulaysta

Xoolo & hanti

Guri & gaari

Nebigu ﷺ wuxuu amray in la yiraahdo:

“Allaahumma baarik”

marka wax la arko oo la la yaabo.

Sidee Loo Garta Xasad iyo Cayn?

Haddii dhibku ka bilaabmo kadib ammaano ama indho, waxaa u badan cayn

Haddii dhibku ka yimaado necbaansho joogto ah, waa xasad

Mararka qaar labaduba way wada jiri karaan

Ka Hortagga Xasad & Cayn

Xuska subax & galab

Akhrinta Aayatul Kursi

Akhrinta Al-Ikhlaas, Al-Falaq, An-Naas

In la yiraahdo “Allaahumma baarik”

Gunaanad Cutubkan

Xasad iyo cayn waa laba arrimood oo kala duwan, balse labaduba waxay u baahan yihiin ilaalin iyo daaweyn Qur’aan. Fahamkooda saxda ah wuxuu qofka ka caawinayaa inuusan isku khaldin calaamadaha, uuna raadsado

daaweyn habboon.

CUTUBKA 5AAD: Sababaha Xasadka

Si loo daaweeyo xasad, waa lama huraan in marka hore la fahmo sababaheeda. Xasadku ma yimaado si lama filaan ah, balse wuxuu ka dhashaa xaalado qalbi iyo dabeecado qaldan oo qofka ku abuura nacayb iyo qanaaco la'aan.

1. Iimaan Daciif ah

Mid ka mid ah sababaha ugu waaweyn ee xasadka waa iimaan la'aan ama iimaan daciif ah. Qofka aan si dhab ah u rumaysnayn qaddarka Alle, wuxuu u arkaa nicmada qof kale inay isaga ka lumisay.

Allaah (SWT) wuxuu yiri:

﴿وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ﴾

"Alle wuxuu u doortaa naxariistiisa cidduu doono."

(Al-Baqarah: 105)

2. Qanaaco La'aan

Qofka aan ku qanacsanayn waxa Alle siiyay:

Mar walba wuu is barbardhigaa

Wuxuu eegaa waxa dadka haystaan

Wuxuu illoobaa nimcada uu isagu leeyahay

Tani waxay qalbiga ku beertaa xasad iyo ciil.

3. Jacaylka Adduunka

Jacaylka xad-dhaafka ah ee adduunka (maal, magac, sumcad) wuxuu keenaa:

Tartanno aan caafimaad lahayn

In qofku u arko guusha dadka kale mid khatar ku ah isagiisa

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

“Jacaylka adduunku waa asalka dambi kasta.”

4. Kibir iyo Is-ku Qadarin Xad-dhaaf ah

Qofka kibirka leh:

Wuxuu u arkaa naftiisa mid ka sarreeya dadka kale

Wuu la yaabaa marka qof kale guulaysto

Wuxuu u arkaa guusha dadka kale mid xaq darro ah

Tani waa sifo ka mid ah sifihii Iblis.

5. Cuqdad iyo Nacayb Hore

Mararka qaar xasadku wuxuu ka dhashaa:

Khilaaf hore

Murugo qarsoon

Cadho aan weli dhammaan

Qalbiga cuqdadi ku jirto wuxuu si fudud u qaadaa xasad.

6. Bulsho Isbarbardhig Badan

Bulshada maanta:

Baraha bulshada

Sawirrada & muuqaallada guusha

waxay kor u qaadaan isbarbardhig joogto ah, taasoo xasad dhalisa haddii

aan iimaan adag jirin.

Gunaanad Cutubkan

Xasadku wuxuu ka dhashaa qalbi ka fog qanaaco iyo tawakal. Fahamka sababaha xasadka wuxuu qofka ka caawinayaa inuu ka hortago ka hor inta uusan cudurku xoogaysan.

CUTUBKA 6AAD: Khatarta Xasadka (Qur’aan & Xadiith)

Xasadku ma aha arrin fudud ama dabeecad yar oo la iska indho tiri karo, balse waa cudur halis ah oo saameyn ku yeesha qofka xasadka qaba iyo kan la xasaday labadaba. Qur’aanka iyo Sunnadu waxay si cad uga digeen khatarta xasadka iyo cawaaqibkiisa adduun iyo aakhiro.

1. Xasadku Wuxuu Baabi’iyaa Camalka Wanaagsan

Nebiga ﷺ wuxuu si cad uga digay in xasadku baabi’iyo ajarka camalka:

“Ka digtoonaada xasad, maxaa yeelay xasadku wuxuu cunaayaa camalka sida dabku u cuno qoryaha.”

(Abuu Daawuud)

Tani waxay muujinaysaa in qofka xasadka qaba, xitaa haddii uu camal fiican sameeyo, uu halis ugu jiro in ajarkiisu lumo.

2. Xasadku Waa Diidmo Qaddarka Alle

Qofka xasadka qaba wuxuu si dadban u diidayaa:

Qaddarka Alle

Qaybsiga rizqiga

Xulashada Rabbaaniga ah

Allaah (SWT) wuxuu yiri:

﴿نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُم مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾.

“Annagaa u qaybinay nolol maalmeedkooda nolosha adduunka.”

(Az-Zukhruf: 32)

Xasadku waa muran qalbi oo lala galo go’aanka Alle.

3. Xasadku Wuxuu Keenaa Cadaawad & Kala Qaybsanaan

Bulshooyin badan ayaa burburay sababo la xiriira:

Xasad

Nacayb

Is nacayb

Xasadku wuxuu:

Burburiyaa walaaltinimada

Kiciyaa xumaan & hadal xun

Abuuraa colaad qarsoon

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

“Ha is xasadina, hana is necbaysanina.”

(Muslim)

4. Xasadku Waa Sababta Dambiyo Waaweyn

Taariikhda aadanaha:

Iblis → wuu diiday sujuudda (xasad)

Qaabiil → wuu dilay walaalkiis Haabiil (xasad)

Xasadku wuxuu qofka ku riixi karaa:

Been

Dulmi

Xadgudub

Xitaa dil

5. Xasadku Wuxuu Dhibaa Qofka Xasadka Qaba

Qofka xasadka qaba:

Waligiis ma nasto

Mar walba wuu murugaysan yahay

Wuu ka xanaaqaa guusha dadka kale

Culimada qaar waxay yiraahdeen:

“Qofka xasadka qaba waa kan ugu ciqaabta badan xasadka uu qabo.”

Gunaanad Cutubkan

Xasadku waa cudur baabi’in kara diinta, camalka, iyo xiriirrada bulshada. Fahamka khatartiisu waa tallaabo muhiim ah oo qofka ku dhiirrigelinaysa inuu raadsado daaweyn Qur’aan iyo toobad dhab ah.

CUTUBKA 7AAD: Daaweynta Xasadka ee Qur’aanka

Qur’aanku waa daawada ugu weyn ee Alle u dejiyay aadanaha. Qofkii si iimaan leh ugu laabta Qur’aanka, kana raadiya bogsiin, wuxuu helayaa daawo ka sarreysa dhammaan daawooyinka kale.

Daaweynta xasadka ma aha erayo kaliya, balse waa faham, iimaan, iyo ku-dhaqan joogto ah.

1. Iimaan iyo Tawakal Buuxa

Tallaabada ugu horreysa ee daaweynta waa:

Inaad rumaysato in wax walba Alle ka yimaadeen

Inaad ku qanacdo qaddarkiisa

Inaad Alle u tiirsanaato

Allaah (SWT) wuxuu yiri:

﴿وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾

“Qofkii Alle ku tawakalana, isagaa ku filan.”

(At-Talaaq: 3)

2. Akhrinta Qur’aanka Joogto Ah

Qur’aanka si joogto ah loo akhriyo:

Wuxuu nadiifiyaa qalbiga

Wuxuu daciifiyaa saameynta xasadka

Wuxuu keenayaa xasillooni

Gaar ahaan:

Suuradda Al-Baqarah (guri)

Aayatul Kursi (maalin & habeen)

Al-Ikhlaas, Al-Falaq, An-Naas

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

“Suuradda Al-Baqarah ka dhiga guryihiinna, maxaa yeelay shaydaanku kama adkeysan karo.”

(Muslim)

3. Ruqyada Sharciga Ah

Ruqyadu waa:

Aayado Qur’aan

Ducooyin Nebi ﷺ

Waxaa la akhriyaa:

Naftaada

Carruurta

Qoyska

Iyadoo la hubo:

Iimaan

Yaqiin

Ku xirnaansho Alle

4. Xuska Subax & Galab

Xuska joogtada ah:

Wuxuu noqdaa gaashaan

Wuxuu ka hortagaa xasad & cayn

Waxaa ka mid ah:

Aayatul Kursi

“Bismillaahilladhi laa yadhurru…”

Al-Ikhlaas, Al-Falaq, An-Naas (3 jeer)

5. Duco Joogto Ah

Duco waa hubka mu'miniinta. Qofka la xasaday waa inuu:

Alle baryo

Gargaar weydiisto

Samir muujiyo

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

"Duco waa cibaado."

6. Ka Fogaanshaha Xalal Aan Sharci Ahayn

Qofka la xasaday waa inuu ka fogaadaa:

Sixiroolayaal

Faallooyin been ah

Falal shirk ah

Daaweynta saxda ahi waa Qur'aan & Sunnah oo keliya.

Gunaanad Cutubkan

Daaweynta xasadka ee Qur'aanka waa mid dhammeystiran, kuna dhisan iimaan, tawakal, iyo cibaado joogto ah. Qofkii si dhab ah ugu laabta Alle, wuxuu helayaa bogsiin iyo nasasho qalbi.

CUTUBKA 8AAD: Aayadaha Ruqyada Sharciga Ah

Ruqyada sharciga ah waa daaweyn Qur'aan iyo duco ku dhisan, oo uu Nebigu ﷺ isticmaali jiray, una oggolaaday ummaddiisa. Waa daaweyn nadiif ah oo ka madhan shirk, sixir, iyo wax kasta oo Alle ka hor imanaya.

Ruqyadu waa in lagu sameeyaa:

Iimaan buuxa

Yaqiin

Ku tiirsanaan Alle oo keliya

1. Al-Faatixah

Suuradda Al-Faatixah waa hooyada Qur'aanka, waana suurad daawo ah.

Nebigu ﷺ wuxuu u adeegsaday ruqyo, wuxuuna yiri:

"Maxaad ku ogaatay inay ruqyo tahay?"

(Bukhaari)

👉 Waxaa lagu akhriyaa:

1–7 jeer

Naftaada ama qof kale

Adigoo afuufaya gacanta

2. Aayatul Kursi (Al-Baqarah: 255)

Aayaddan waa:

Aayadda ugu weyn Qur'aanka

Ilaalin xooggan

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

"Qofkii akhriya Aayatul Kursi habeenkii, Alle wuxuu u diraa ilaaliye."

(Bukhaari)

👉 Akhri:

Subax & galab

Kahor hurdo

Marka ruqyo la samaynayo

3. Aayadaha Al-Baqarah (1–5 & 285–286)

Suuradda Al-Baqarah:

Waxay ka cararisaa shaydaanka

Waxay jebisaa saameynta xasad & sixir

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

“Suuradda Al-Baqarah qaata, kana tagiddeedu waa khasaaro.”

(Muslim)

4. Suuradaha Saddexleyda ah

Al-Ikhlaas

Al-Falaq

An-Naas

Nebigu ﷺ wuxuu ku akhrin jiray:

Subax & galab

Kahor hurdo

Marka xanuun jiro

👉 Mid kasta 3 jeer.

5. Aayadaha Ka-hortagga Xasad

﴿وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾

(Al-Falaq: 5)

Aayaddan waa aayadda ugu cad ee ka hortagga xasad.

Sida Ruqyada Loo Sameeyo (Hab Fudud)

Niyad daacad ah

Bismillaah

Akhri aayadaha

Ku afuuf gacanta

Ku masax jirka

Ku celceli subax & galab

Gunaanad Cutubkan

Aayadaha ruqyada sharciga ah waa hubka mu'miniinta. Qofkii si joogto ah u adeegsada Qur'aanka, isagoo Alle ku tiirsan, wuxuu heli doonaa ilaalo, bogsiin, iyo xasillooni qalbi.

CUTUBKA 9AAD: Ducooyin la Hubo (Qur'aan & Sunnah)

Duco waa hubka ugu weyn ee mu'miniinta. Waa xiriirka tooska ah ee u dhexeeya addoonka iyo Rabbigiis. Qofka la dhibaataysan xasad, cayn, ama wax kasta oo qarsoon, ducadu waa gaashaan iyo daawo.

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

"Duco waa cibaadada lafteeda."

(Tirmidi)

Taasi waxay muujinaysaa in ducadu aysan ahayn erayo kaliya, balse ay tahay cibaado weyn.

1. Ducooyinka Ka-hortagga Xasad & Cayn

Nebigu ﷺ wuxuu ku ducayn jiray Hasan iyo Xusayn:

«أُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ

مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ

وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ»

Macnaha:

“Waxaan idiinku magan galayaa kalmadaha Alle ee dhammeystiran, shaydaan kasta, waxyeello kasta, iyo il xun kasta.”

👉 Akhri:

Carruurta

Naftaada

Qoyska

2. Ducooyinka Ilaalinta Subax & Galab

«بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ

فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ»

👉 Akhri 3 jeer subax & galab

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

“Qofkii akhriya ma dhibi doono wax.”

(Abuu Daawuud)

3. Ducooyinka Marka Xanuun La Dareemo

«أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ

مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ»

👉 Ku akhri 7 jeer, gacantana saar meesha xanuunka.

4. Ducooyinka Ka-hortagga Waswaaska & Walbahaarka

﴿رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ﴾

(Al-Mu’minuun: 97)

Ducooyinkan waxay:

Dejisaa qalbiga

Yareeyaan cabsi & walbahaar

Xoojiyaan iimaanka

5. Duco Guud oo Xasillooni Keenta

﴿حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾

(At-Tawbah: 129)

👉 Akhri:

Marka aad walwasho

Marka aad dareento xasad ama cabsi

Gunaanad Cutubkan

Ducooyinka Qur’aanka iyo Sunnada ku sugan waa hub dhab ah. Qofkii si joogto ah u akhriya, isagoo Alle ku tiirsan, wuxuu helayaa ilaalin, bogsiin, iyo qalbi deggan.

CUTUBKA 10AAD: Sida Aad Naftaada Uga Ilaalin Lahayd Xasad

Ka hortaggu waa ka sahlan yahay daaweyn. Qofka si joogto ah u ilaaliya naftiisa, wuxuu si weyn uga badbaadaa saameynta xasad, cayn, iyo sharka qarsoon. Islaamku wuxuu ina baray habab cad oo lagu ilaashado nafta, qoyska, iyo nolosha guud ahaan.

1. Ku Dhegganaanta Xuska Subax & Galab

Xuska subax iyo galab waa gaashaan maalinle ah.

Waxaa ka mid ah:

Aayatul Kursi

Al-Ikhlaas, Al-Falaq, An-Naas (3 jeer)

“Bismillaahilladhi laa yadhurru…” (3 jeer)

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

“Qofkii xuskan akhriya waxba ma dhibi doonaan.”

2. Qarinta Nicmada Marka Ay Suurtagal Tahay

Ma aha in wax kasta oo kuu suurtogala:

La sawiro

La faafiyo

La sheego

Gaar ahaan:

Guulaha

Mashruucyada cusub

Arrimaha qoyska

Culimada qaar waxay yiraahdeen:

“Nicmada qari ilaa ay degto.”

3. Inaad Tiraahdo ‘Allaahumma Baarik’

Marka aad aragto wax kuu fiican:

Naftaada

Carruurtaada

Dadka kale

Ku dheh:

Allaahumma baarik

Tani waxay:

Ka hortagtaa cayn

Ka ilaalisaa xasad

4. Ku Tiirsanaanta Alle (Tawakal)

Qofka Alle ku tiirsan:

Kama baqo xasad

Kama walwalo cayn

Allaah (SWT) wuxuu yiri:

﴿وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ﴾.

5. Ka Fogaanshaha Xumaan Qalbiga

Qalbiga nadiifka ah:

Ma qaado xasad

Ma sii hayo cuqdad

Ku dadaal:

Cafıs

Is-hoosaysiin

Duco u sameynta dadka kale

6. Akhrinta Qur’aanka Guriga

Guriga Qur’aan laga akhriyo:

Shaydaan kama joogo

Xasad & xumaan way yaraadaan

Gaar ahaan:

Suuradda Al-Baqarah (ugu yaraan 3 maalmoodba mar)

Gunaanad Cutubkan

Ilaalinta nafta waa masuuliyad joogto ah. Qofkii ku dhegganaada xus, duco, iyo Qur’aan, wuxuu helayaa gaashaan Alle ka yimid oo ka difaaca xasad iyo cayn.

CUTUBKA 11AAD: Khaladaadka Ay Dadku Sameeyaan Markay La Kulmaan Xasad

Marka qofku dareemo xasad ama dhibaato aan caadi ahayn, mararka qaar wuxuu qaadaa tallaabooyin khaldan oo halkii ay ka caawin lahaayeen, sii xumeeya xaaladdiisa. Cutubkan wuxuu iftiiminayaa khaladaadka ugu badan si looga fogaado.

1. U Tagidda Sixiroolayaal iyo Dad Been Abuur Ah

Khaladka ugu weyn ee dad badani sameeyaan waa:

Inay u tagaan sixiroole

Inay aaminaan faal iyo wax aan shareeco ahayn

Tani waxay:

Keentaa shirk

Ka sii darta dhibaatada

Ka fogeysa qofka Alle

Nebigu ﷺ wuxuu yiri:

“Qofkii u taga faaliye ama sixiroole…”

(Xadiith macnihiisu aad buu u khatar yahay)

2. Ku Mashquulidda Eedeynta Dadka

Dad badan marka ay dhibaato dareemaan:

Waxay isla markiiba eedeeyaan qof

Waxay ku dhacaan shakki & mala-awaal

Tani waxay:

Abuurtaa colaad

Burisaa xiriirro

Xasad kale dhalisaa

3. Ka Tagidda Cibaadada

Qaar waxay:

Ka niyad jabiyaan cibaadada

Ka daalaan Qur’aanka

Ka cararaan duco

Tani waa:

Fursad shaydaan

Khalad weyn

Xilliga dhibaatadu waa xilliga ugu badan ee Alle loo noqdo.

4. Degdeg iyo Samir La’aan

Qofka wuxuu rabaa:

In dhibaatadu hal mar dhammaato

Natiijo degdeg ah

Laakiin:

Daaweynta Qur’aanku waxay u baahan tahay samir

Bogsiintu waa mid Alle ka timaadda waqtigiisa

5. Isku Dayga Daawooyin Is Khilaafsan

Mararka qaar qofku wuxuu isku darayaa:

Qur’aan

Wax aan sharci ahayn

Talooyin is khilaafsan

Tani waxay keentaa:

Wareer

Iimaan daciifid

👉 Hal waddo raac: Qur’aan & Sunnah

Gunaanad Cutubkan

Khaladaadku waxay qofka ka hor istaagi karaan bogsiin. Qofkii ka fogaada waddooyinka qaldan, kuna dhegganaada Qur’aan, duco, iyo tawakal, wuxuu heli doonaa gargaar Alle.

CUTUBKA 12AAD: Gunaanad & Talooyin Kama Dambeys Ah

Mahad oo dhan waxaa iska leh Allaah (SWT) oo Qur’aanka ka dhigay nuur, hanuun, iyo daawo u ah qalbiyada iyo jidhka. Buuggan “القرآن شفاء للقلوب والأبدان” wuxuu ahaa safar cilmi, faham, iyo toosin qalbi oo ku saabsan xasad, cayn, iyo daaweyntooda Qur’aanka kariimka ah.

Waxaan ku barannay:

Xaqiiqada xasadka iyo khatartiisa

Farqiga u dhexeeya xasad iyo cayn

Calaamadaha iyo sababaha keena

Daaweynta saxda ah ee Qur’aanka

Aayadaha ruqyada iyo ducooyinka la hubo

Sida nafta loo ilaaliyo

Khaladaadka laga fogaado

Dhammaan arrimahani waxay noo caddeeyeen hal xaqiiqo oo weyn:

Qur’aanku waa daawo dhab ah, qofkii si iimaan leh u qaataana wuu bogsanayaa idanka Alle.

Talooyin Muhiim ah oo Nolosha Lagu Dhaqan Geliyo

Ha ka tagin Qur’aanka

Xitaa hal aayad maalintii, joogtee.

Ku dheg xuska subax & galab

Waa gaashaanka mu'miniinta.

Qalbiga nadiifi

Ka fogow xasad, cuqdad, iyo nacayb.

Ha ku degdegin natiijo

Bogsiintu waa Alle, waqtigeedana wuu ogyahay.

Ka fogow waddooyinka qaldan

Qur'aan & Sunnah ku ekaaw.

U ducee dadka kale

Duco u sameynta dadka kale waxay jebisaa xasad.

Fariin Ugu Dambeysa Akhristaha

Haddii aad buuggan akhriday adigoo:

Dhibaato dareemaya

Xasad ka shakisan

Ama raadinaya qalbi deggan

Ogow in Alle kuu dhow yahay, ducadaadana ma dayaco. U laabo Rabbigaaga adigoo qalbi furan leh, kuna kalsoon in Qur'aanku yahay bogsiin, naxariis, iyo badbaado.

Waxaan Alle ka baryeynaa inuu buuggan ka dhigo:

Mid faa'iido leh

Mid bogsiin keena

Mid ajar u noqda qoraha iyo akhristaha labadaba

Aamiin 🤲